

Nämnden för båtlivsutbildning, NFB

The Swedish Council for the Education and Training of Yachtsmen

Kunskapsfordringar gällande Utsjöskepparintyg 2025-02-01

Nämnden för båtlivsutbildning, NFB, utövar kunskapskontroll av den som prövas och har administrativt ansvar för dessa intyg. I nämnden ingår: Svenska Båtunionen, Svenska kryssarklubben, Svenska Seglarförbundet och Transportstyrelsen.

Allmänt om Utsjöskepparintyget

Utsjöskepparintyg är ett intyg om att innehavaren vid prövning visat sig ha sådana teoretiska kunskaper och färdigheter om navigering, planering, meteorologi, säkerhet, sjömanskap m.m. som erfordras för att genomföra en längre resa med fritidsfartyg utmed Europas kuster.

Förutsättningar

För erhållande av Utsjöskepparintyg gäller nedan angivna förutsättningar och kunskapsfordringar:

-Sökande skall inneha Kustskepparintyg.

-Prövningen sker genom ett digitalt prov och skall genomföras på högst två timmar.

Kunskapsfordringar

I det följande avses med:

Kännedom att en sökande utan krav på detaljkunskap, på ett i huvudsak riktigt sätt, kan redogöra för aktuellt avsnitt.

Kunskap att en sökande med krav på detaljkunskap, på ett riktigt sätt, kan redogöra för aktuellt avsnitt.

Färdighet att en sökande under realistiska tidsförhållanden praktiskt kan lösa aktuell uppgift på ett godtagbart sätt.

Planering av långfärd

Kunskap om vikten av planering innan avfärd.

Kunskap om olika sjökort och pilotböcker längs färden.

Kännedom om mathållning och rutiner ombord med utgångspunkt från besättningens säkerhet och prestationsförmåga.

Kännedom om vaktfördelning vid gång under längre tid.

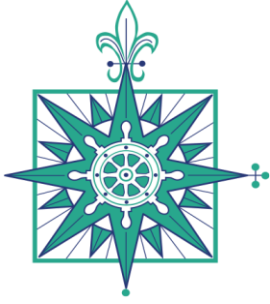
Kännedom om vikten av ett kompetent ledarskap (och vad det innebär) och en kompetent besättning.

Båt och utrustning

Kännedom om olika båttyperns egenskaper med avseende på farvatten och vädertyper (skrov, roder, köl, material, rigg, motor och rätande moment m.m.).

Kännedom om utrustning och underhåll i synnerhet med hänsyn till säkerhet ombord.

Kännedom om utrustningar och anordningar som ökar besättningens bekvämlighet (lämplig jolle, dunkar för tankning, självstyrning m.m.)

Nämnden för båtlivsutbildning, NFB

The Swedish Council for the Education and Training of Yachtsmen

Tidvatten och tidvattenströmmar

- Kunskap** om hur man använder tidvattentabeller, strömkartor, sjökort och nautikalalmanackor.
Kunskap om hur man beräknar tider och höjder i standardhamnar och sekundärhamnar.
Kunskap om beräkning av tid och höjd mellan låg- och högvatten med hjälp av diagram.
Kännedom om orsaker till tidvatten olika tidvattennivåer och nollnivån.
Kännedom om tolftefelsregeln.
Kännedom om uppkomsten av stark ström, strömvirvlar och brottsjöar.
Kännedom om effekter vid stark vind och tidvatten.

Navigering och nautiska hjälpmedel

- Kännedom** om olika länders och olika tillverkares sjökort, t ex sjökortsbeteckningar och sjökortens tillförlitlighet.
Kännedom om och färdighet i död räkning (grafiskt).
Kännedom om olika metoder för död räkning och bestämning av osäkerhetsområdet samt hur man kan skatta läget med hänsyn till strömsättningen.
Kännedom om angöring av kust och insegling i hamnar med hänsyn till tidvatten.
Kännedom om elektroniska navigeringshjälpmedel (GPS, radar, elektroniska kompasser, vindinstrument, elektroniska sjökort) och dessas pålitlighet.
Kännedom om automatiska tidvattenberäkningar.
Färdigheter i kursättning och strömsättning, fart-, tid- och distansberäkningar samt beräkning av lämpliga avgångs- och ankomsttider till/från hamnar; allt med hänsyn taget till förekomsten av tidvatten.

Kommunikation

- Kännedom** om modern kommunikationsutrustning och hur de kan användas vid långfärd (AIS, Navtex, satellittelefon, mobiltelefon, internet, e-mail, MF/HF-radio m fl).

Väderprognoser

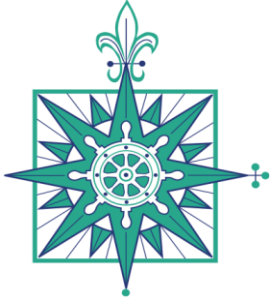
- Kännedom** om olika typer av väderprognoser, prognosområden och vikten av en helhetsbild av hur vädret utvecklar sig.
Kännedom om tillgången till väderprognoser (internet, VHF, Navtex, GRIB-filer etc.).
Kännedom om skillnader mellan automatgenererade och meteorologproducerade väderprognoser.

Dokument och formaliteter

- Kännedom** om nödvändiga skeppshandlingar för utrikes resa med fritidsfartyg tullbestämmelser och klarering (registrering, nationalitetsbevis, ägarhandling, försäkring, momsintyg, besättningslista, loggbok).
Kännedom om nödvändiga personliga handlingar för utrikes resa med fritidsfartyg (pass, visum, nautiska kompetensintyg, sjukförsäkringshandling).
Kännedom om flaggning: nations- och artighetsflaggor samt signalflaggor (t ex Q-flaggan).

Säkerhet och sjömanskap

- Kännedom** om åtgärder för gång i och inför hårt väder.
Kännedom om förtöjnings- och ankringsprinciper särskilt med hänsyn till förekomsten av tidvatten.
Kännedom om lämplig säkerhets- och nödutrustning vid långfärd.
Kännedom om hur sjöräddningen larmas i länder längs färden.
Kännedom om olika förtöjnings- och ankringsprinciper.
Kännedom om hur EPIRB och PLB fungerar.

Nämnden för båtlivsutbildning, NFB

The Swedish Council for the Education and Training of Yachtsmen

Hälsa och sjukvård

Kännedom om att man har ett för färden lämpligt skeppsapotek, vikten av att inhämta information om smittorisker samt nödvändiga vaccinationer för resan.

Kännedom om hur man förebygger och tar hand om sjösjuka samt rubbad vätskebalans.

Kännedom om solens, salters och vattnets påverkan på kroppen och möjligheter att förebygga skador av dessa.

Kännedom om hur man tar hand om brännskador från maneter och stick från giftiga fiskar.

Kännedom om och färdighet i att ta hand om klämskador, stukningar, benbrott, hjärnskakningar och större sårskador.